

Уставни суд сматра да је предложеном именовањима омогућена ефективна заступљеност српског народа у наведеним заједничким делегацијама Парламентарне скупштине.

35. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да се оспореним приједлозима не поставља питање које би се могло сматрати питањем виталног националног интереса у смислу чланка IV/3.(f) Устава Босне и Херцеговине. Према томе, Уставни суд закључује да нису утемељени наводи већине делегата из Клуба српског народа да су први, други и трећи приједлог штетни по витални интерес српског народа.

36. У складу с овом одлуком, Дом народа треба наставити поступак усвајања првог, другог и трећег приједлога према процедури предвиђеној у чланку IV/3.(d) Устава Босне и Херцеговине.

## VII. Закључак

37. Уставни суд закључује да први, други и трећи приједлог, којима је предложена personalna измјена из реда istog конститутивног народа у три различите заједничке делегације Парламентарне скупштине, нису штетни по витални интерес српског народа.

38. На основу чланка 59. ст. (1) и (5) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

39. Према чланку VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обвезујуће.

Предсједник  
Уставног суда Босне и Херцеговине  
**Mirsad Ćeman, v. r.**

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-41/25**, рјешавајући захтјев **Кемала Адемовића, предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**, на основу члана IV/3.(f) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б) и члана 59. ст. (1) и (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, предсједник  
Валерија Галић, потпредсједница  
Angelika Nußberger, потпредсједница  
Helen Keller, судија  
Ledi Bianku, судија  
Марин Вукоја, судија  
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 22. јануара 2026. године донио је

## ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Утврђује се да изјаве Клуба делегата српског народа у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине о деструктивности виталног интереса српског народа у односу на Приједлог одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање између Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Европског парламента број 02-34-1-2339/25 од 20. новембра 2025. године, Приједлог одлуке о измјенама Одлуке о именовању чланова парламентарне делегације број 02-34-1-2337/25 од 20. новембра 2025. године и Приједлог одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Интерпарламентарних група пријатељства Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за билатералну сарадњу с парламентарним тијелима других земаља број 02-34-1-2338/25 од 20. новембра 2025. године испуњавају услове процедуралне исправности из члана IV/3.(f) Устава Босне и Херцеговине.

Утврђује се да Приједлогом одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање између Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Европског парламента број 02-34-1-2339/25 од 20. новембра 2025. године, Приједлогом одлуке о измјенама Одлуке о именовању чланова парламентарне делегације број 02-34-1-2337/25 од 20. новембра 2025. године и Приједлогом одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Интерпарламентарних група пријатељства Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за билатералну сарадњу с парламентарним тијелима других земаља број 02-34-1-2338/25 од 20. новембра 2025. године није повријеђен витални интерес српског народа у Босни и Херцеговини.

Поступак усвајања Приједлога одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање између Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Европског парламента број 02-34-1-2339/25 од 20. новембра 2025. године, Приједлога одлуке о измјенама Одлуке о именовању чланова парламентарне делегације број 02-34-1-2337/25 од 20. новембра 2025. године и Приједлога одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Интерпарламентарних група пријатељства Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за билатералну сарадњу с парламентарним тијелима других земаља број 02-34-1-2338/25 од 20. новембра 2025. године треба спровести према процедури из члана IV/3.(d) Устава Босне и Херцеговине.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

## ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

### I. Увод

1. Кемал Адемовић, предсједавајући Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: подносилац захтјева), поднио је 5. децембра 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за испитивање регуларности поступка, односно утврђивање постојања или непостојања уставног основа за проглашење штетним по витални интерес српског народа сљедећих приједлога одлука: Приједлог одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање између Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Европског парламента број 02-34-1-2339/25 од 20. новембра 2025. године (у даљњем тексту: први приједлог), затим Приједлог одлуке о измјенама Одлуке о именовању чланова парламентарне делегације број 02-34-1-2337/25 од 20. новембра 2025. године (у даљњем тексту: други приједлог) и Приједлог одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Интерпарламентарних група пријатељства Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за билатералну сарадњу с парламентарним тијелима других земаља број 02-34-1-2338/25 од 20. новембра 2025. године (у даљњем тексту: трећи приједлог).

### II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23. став (2) Правила Уставног суда, од делегата из клубова бошњачког и хрватског народа је 11. децембра 2025. године затражено да доставе одговоре на захтјев.

3. Делегати из Клуба бошњачког народа су 16. децембра 2025. године доставили одговор на захтјев. Делегати из Клуба хрватског народа нису доставили тражени одговор у остављеном року.

### III. Захтјев

#### а) Наводи из захтјева

4. Подносилац захтјева је навео да је на 20. хитној сједници Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Дом народа), одржаној 20. новембра 2025. године, под првом тачком дневног реда разматран први приједлог, којим је предложено да се умјесто Сњежане Новаковић-Бурсаћ, председавајуће Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање између Парламентарне скупштине БиХ и Европског парламента, као председавајући именује Ненад Вуковић. Предлагач првог приједлога је делегат Желимир Нешковић.

5. Након отварања расправе о првој тачки дневног реда, делегати из Клуба српског народа: Сређе Новић, Никола Шпирић и Радован Ковачевић су, у складу са чланом 177. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Пословник Дома народа), прогласили да је први приједлог штетан по витални интерес српског народа. Након што је први приједлог проглашен штетним по витални интерес српског народа, расправа о том приједлогу је прекинута, након чега се приступило гласању о томе да ли је први приједлог штетан по витални интерес српског народа. Делегати из Клуба српског народа су се са три гласа "за" и два гласа "против" изјаснили да је први приједлог штетан по витални интерес српског народа. Делегати из Клуба хрватског народа су се са два гласа "за" и једним гласом "против" изјаснили да је први приједлог штетан по витални интерес српског народа. Делегати из Клуба бошњачког народа су се са четири гласа "против" и једним гласом "суздржан" изјаснили да први приједлог није штетан по витални интерес српског народа.

6. На истој сједници под другом тачком дневног реда разматран је други приједлог, којим је предложено да се умјесто Сњежане Новаковић-Бурсаћ за члана Делегације Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарној скупштини Савјета Европе именује Ненад Вуковић. Предлагач другог приједлога је делегат Желимир Нешковић. Након отварања расправе о другој тачки дневног реда, делегати из Клуба српског народа су, у смислу члана 177. Пословника Дома народа, прогласили да је и други приједлог штетан по витални интерес српског народа. Сходно томе, расправа о том приједлогу је прекинута, те се приступило гласању о томе да ли је други приједлог одлуке штетан по витални интерес српског народа. Делегати из Клуба српског народа су се са три гласа "за" и два гласа "против" изјаснили да је и други приједлог штетан по витални интерес српског народа. Делегати из Клуба хрватског народа су се са два гласа "за" и једним гласом "против" изјаснили да је и други приједлог штетан по витални интерес српског народа. Делегати из Клуба бошњачког народа су се са четири гласа "против" и једним гласом "суздржан" изјаснили да други приједлог није штетан по витални интерес српског народа.

7. На истој сједници под трећом тачком дневног реда разматран је и трећи приједлог, којим је предложено да се умјесто Сњежане Новаковић-Бурсаћ за члана Интерпарламентарних група пријатељства Парламентарне скупштине БиХ за билатералну сарадњу с парламентарним тијелима других земаља именује Ненад Вуковић. Предлагач и трећег приједлога је делегат Желимир Нешковић. Након отварања расправе о приједлогу из треће тачке дневног реда делегати из Клуба српског народа су, у смислу члана 177.

Пословника Дома народа, прогласили да је и трећи приједлог штетан по витални интерес српског народа. Након проглашења да је и трећи приједлог штетан по витални интерес српског народа, приступило се гласању. У вези с тим, делегати из Клуба српског народа су се са три гласа "за" и два гласа "против" изјаснили да је трећи приједлог одлуке штетан по витални интерес српског народа. Делегати из Клуба хрватског народа су се са два гласа "за" и једним гласом "против" изјаснили да је трећи приједлог штетан по витални интерес српског народа. Делегати из Клуба бошњачког народа су се са четири гласа "против" и једним гласом "суздржан" изјаснили да трећи приједлог није штетан по витални интерес српског народа.

8. Како се већина делегата из Клуба бошњачког народа изјаснила "против" да се први, други и трећи приједлог прогласе штетним по витални интерес српског народа, на истој сједници, дакле 20. новембра 2025. године, формирана је Заједничка комисија за рјешавање питања виталног интереса (у даљњем тексту: Заједничка комисија) од три делегата, и то по један из сваког Клуба конститутивних народа, како би ријешили спорна питања. Клубови конститутивних народа у Дому народа изабрали су по једног члана у Заједничку комисију, и то: Радована Ковачевића у име Клуба делегата српског народа, Џенана Ђонлагића у име Клуба делегата бошњачког народа и Зденка Ђосића у име Клуба делегата хрватског народа. Заједничка комисија се састала 26. новембра 2025. године, а из записника са сједнице Заједничке комисије произлази да су чланови Радован Ковачевић и Џенан Ђонлагић остали при ставовима с 20. хитне сједнице Дома народа, док је Зденко Ђосић изјавио да мијења став са сједнице и да сматра да први, други и трећи приједлог нису штетни по витални интерес српског народа.

9. Пошто Заједничка комисија није постигла договор, закључено је да се предмет прослиједи Уставном суду на даљњи поступак. Подносилац захтјева је у прилогу захтјева доставио приједлог допуне дневног реда 20. хитне сједнице Дома народа чији је предлагач делегат Желимир Нешковић, затим први, други и трећи приједлог, изјаве делегата из Клуба српског народа о штетности првог, другог и трећег приједлога за витални интерес српског народа, записник с 20. хитне сједнице Дома народа, записник са сједнице Заједничке комисије од 26. новембра 2025. године, транскрипт 20. хитне сједнице и резултате гласања са сједнице.

10. Из изјаве Клуба делегата српског народа произлази да су Никола Шпирић, Радован Ковачевић и Сређе Новић гласали "за" да се први, други и трећи приједлог прогласе штетним по витални интерес српског народа, те су потписали изјаву о проглашавању тих приједлога одлука штетним по витални интерес српског народа.

11. У образложењу разлога за покретање питања заштите виталног националног интереса наведено је да "предложене одлуке третирају именовање представника Клуба делегата српског народа у заједничким радним тијелима без да су оне размотрене на сједници Клуба и без да је већина делегата из реда Срба била информисана". Још је наведено да се "предложеним одлукама угрожава пропорционална заступљеност делегата из Клуба делегата српског народа у заједничким тијелима".

#### б) Одговор на захтјев

12. Делегати из Клуба бошњачког народа су навели да остају при раније изнесеном ставу са 20. хитне сједнице Дома народа да први, други и трећи приједлог нису штетни по витални интерес српског народа.

**IV. Релевантни прописи**

13. У Уставу Босне и Херцеговине релевантне одредбе гласе:

**Члан IV**  
**3. Поступак**

[...]

д) Све одлуке у оба дома доносе се већином гласова оних који су присутни и који гласају. Делегати и чланови ће максимално настојати да та већина укључује најмање једну трећину гласова делегата или чланова са територије сваког ентитета. Ако већина гласова не укључује једну трећину гласова делегата или посланика са територије сваког ентитета, предсједавајући и његови замјеници састаће се као комисија и покушати да обезбиједе сагласност у року од три дана након гласања. Ако то не успије, одлуке се доносе већином гласова оних који су присутни и гласају, под условом да гласови против не смију да садрже двије трећине или више делегата или чланова изабраних из сваког ентитета.

е) Предложена одлука Парламентарне скупштине може се прогласити штетном по виталне интересе бошњачког, хрватског или српског народа већином гласова из редова бошњачких, хрватских, или српских делегата, изабраних у складу са ставом 1. тачка (а). Да би била усвојена, таква предложена одлука захтијева у Дому народа сагласност већине бошњачких, већине хрватских и већине српских делегата који су присутни и гласају.

ф) Када се већина бошњачких, хрватских или српских делегата успротиви позивању на тачку (е), предсједавајући Дома народа ће одмах сазвати Заједничку комисију од три делегата, по једног из редова бошњачких, хрватских и српских делегата, како би ријешила то питање. Ако Комисија у томе не успије у року од пет дана, предмет се преноси на Уставни суд, који ће у хитном поступку размотрити процедуралну регуларност у тој ствари.

[...]

14. Пословник Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 58/14, 88/15, 96/15, 53/16, 71/24 и 44/25) у релевантном дијелу гласи:

**Члан 21. став (5) тачка а)**

(Заједнички колегијум оба дома Парламентарне скупштине БиХ)

(5) Заједнички колегијум надлежан је за:

а) иницирање и координирање међупарламентарне сарадње;

Одјељак Ф. Сталне заједничке комисије

[...]

**Члан 52. став (1) тач. а) и б)**

(Заједничка комисија за европске интеграције)

(1) Заједничка комисија за европске интеграције разматра питања која се односе на:

а) расправу о општим питањима која су у вези с европским интеграцијама;

б) праћење извршавања права и обавеза Босне и Херцеговине произашлих из међународних уговора који се односе на Савјет Европе;

**Члан 153. став (1)**

(Остали акти)

(1) Дом може доносити декларације, одлуке, препоруке, закључке и друге акте.

Одјељак А. Одлуке о питањима од виталног интереса

Члан 177.

(Проглашавање одлуке штетном по витални интерес)

Предложена одлука Парламентарне скупштине БиХ може бити проглашена штетном по витални интерес бошњачког, хрватског или српског народа већином гласова бошњачких, хрватских или српских делегата, изабраних у складу с чланом IV/1.а) и б) Устава БиХ. За доношење такве одлуке биће потребна сагласност Дома, коју изгласа већина бошњачких, већина хрватских и већина српских делегата који су присутни и који гласају.

Члан 178.

(Покушај рјешавања у заједничкој комисији или упућивање Уставном суду БиХ)

Када већина бошњачких, хрватских или српских делегата стави примједбу на позивање на тачку е) Устава БиХ, предсједавајући Дома одмах сазива сједницу заједничке комисије, коју чине три делегата, од којих је сваки изабран међу бошњачким, хрватским и српским делегатима, с циљем рјешавања тог питања. Ако то Комисија не успије у року од пет дана, предмет се упућује Уставном суду БиХ, који ће по хитном поступку преиспитати процедуралну исправност случаја.

Члан 180. ст. (1) и (2)

(Именовање чланова делегација Парламентарне скупштине БиХ)

(1) Прије именовања чланова делегација Парламентарне скупштине БиХ који учествују у парламентарним скупштинама међународних организација или у међународним институцијама, Колегијум Дома, у сарадњи с Колегијумом Представничког дома, утврђује колико чланова морају изабрати оба дома. Колегијум Дома настоји да пронађе пропорционалну формулу за састав делегација која одражава укупни састав Парламентарне скупштине БиХ, уважавајући и критеријум одговарајуће полне заступљености.

(2) Дом именује своје чланове који треба да учествују у парламентарним скупштинама међународних организација или у међународним институцијама, при чему обезбјеђује да састав делегације одражава укупан састав Дома. Колегијум Дома, уз помоћ Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ, брине да се обезбиједе услови потребни за реализовање планираних међународних активности сталних и привремених парламентарних делегација.

Члан 181.

(Групе пријатељства)

У складу с критеријумима утврђеним у члану 180. овог пословника, Дом може именовати своје чланове у групе пријатељства с другим државама.

Члан 182.

(Консултације за новоизабране представнике Босне и Херцеговине)

(1) Надлежни органи Босне и Херцеговине, који спроводе процедуре номиновања представника Босне и Херцеговине за чланство у међународним институцијама, дужни су да приликом израде листи за чланство обаве консултације у Дому.

(2) Консултације се, прије изјашњавања Дома, обављају на сједници Заједничког колегијума и Заједничке комисије за европске интеграције.

15. Приједлог одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање између Парламентарне скупштине БиХ и Европског

парламента број 02-34-1-2339/25 од 20. новембра 2025. године, достављен на увид у прилогу захтјева, у релевантном дијелу гласи:

*Члан 1.*

У члану 2. Одлуке о именовању чланова Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање између Парламентарне скупштине БиХ и Европског парламента ("Службени гласник БиХ", број 40/23) (у даљњем тексту Одлука), под редним бројем 1., ријечи: "Снежана Новаковић – Бурсаћ, председавајућа" замјењују се ријечима "Ненад Вуковић, председавајући".

*Члан 2.*

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

**16. Приједлог одлуке о измјенама Одлуке о именовању чланова парламентарних делегација** број 02-34-1-2337/25 од 20. новембра 2025. године, достављен на увид у прилогу захтјева, у релевантном дијелу гласи:

*Члан 1.*

У члану 1. Одлуке о именовању чланова парламентарних делегација ("Службени гласник БиХ", бр. 16/23 и 40/23) (у даљњем тексту: Одлука), у Делегацији Парламентарне скупштине БиХ у Интерпарламентарној унији (ИПУ), под редним бројем 1., ријечи: "Снежана Новаковић – Бурсаћ" замјењују се ријечима: "Ненад Вуковић".

*Члан 2.*

У члану 2. Одлуке у Делегацији Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарној скупштини Савјета Европе (ПСВЕ), под редним бројем 1., ријечи: "Снежана Новаковић – Бурсаћ" замјењује се ријечима "Ненад Вуковић".

*Члан 3.*

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

**17. Приједлог одлуке о измјени Одлуке о именовању чланова Интерпарламентарних група пријатељства Парламентарне скупштине БиХ за билатералну сарадњу с парламентарним тијелима других земаља** број 02-34-1-2338/25 од 20. новембра 2025. године, достављен на увид у прилогу захтјева, у релевантном дијелу гласи:

*Члан 1.*

У члану 4. Одлуке о именовању чланова Интерпарламентарних група пријатељства Парламентарне скупштине БиХ за билатералну сарадњу с парламентарним тијелима других земаља ("Службени гласник БиХ" број 40/23) (у даљњем тексту: Одлука), у Групи за Азију, под редним бројем 3., ријечи: "Снежана Новаковић – Бурсаћ" замјењују се ријечима "Ненад Вуковић".

*Члан 2.*

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

## **V. Допустивост**

18. У конкретном случају захтјев је поднио председавајући Дома народа, тако да у односу на овлашћеног подносиоца захтјев испуњава један од критеријума допустивости. У погледу осталих критеријума допустивости Уставни суд сматра да они зависе од самог тумачења надлежности Уставног суда из члана IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине.

19. Уставни суд подсећа на то да је суштина надлежности Уставног суда из члана IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине рјешавање питања "процедуралне исправности". Шта појам "процедурална исправност" подразумијева треба закључити циљаним и систематским тумачењем, прије свега

одредби члана IV/3. Устава Босне и Херцеговине (види, нпр. прве одлуке Уставног суда донесене на основу члана IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине, и то У-2/04 од 28. маја 2004. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 38/04, и У-8/04 од 25. јуна 2004. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 40/04).

20. Према одредбама члана IV/3.д) и ф) Устава Босне и Херцеговине, јасно је да се процедура за проглашење једне одлуке деструктивном по витални интерес конститутивног народа састоји од позивања већине делегата из клуба једног народа (најмање три делегата) на члан IV/3.е) Устава Босне и Херцеговине. Последица тога јесте строжи критеријум гласања, односно за доношење такве одлуке потребна је сагласност Дома народа коју је изгласала већина делегата сва три конститутивна народа који су присутни и који гласају. На тај начин омогућен је наставак парламентарне процедуре упркос приговору о деструктивности по витални интерес једног конститутивног народа, али према строжим демократским захтјевима, јер појам парламентарне већине добија другу димензију. Уколико Дом народа не успије постићи захтијевану већину, одлука не може проћи парламентарну процедуру у Дому народа јер нема његово повјерење. Међутим, ако не дође до гласања јер већина делегата неког конститутивног народа стави примједбу позивањем на витални интерес, обуставља се процедура гласања о предложеној одлуци и Дом народа поступа према члану IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине.

21. Дакле, из релевантних одредби Устава Босне и Херцеговине јасно произлази да је процедура заштите виталног интереса једног народа прописана уставним одредбама и да се та процедура мора поштовати. У вези с тим, Уставни суд запажа да су изјаве штетне по витални интерес српског народа потписала три делегата из Клуба српског народа, и то Сређоје Новић, Никола Шпирић и Радован Ковачевић, дакле већина делегата тог клуба. Даље, већина делегата из Клуба делегата бошњачког народа (четири гласа "против" и један "суздржан") гласала је против изјава већине из Клуба делегата српског народа. Делегати из Клуба хрватског народа су са два гласа "за" и једним гласом "против" гласали да су приједлози штетни по витални интерес српског народа. Будући да је након гласања постало јасно да делегати нису постигли рјешење, на истој сједници формирана је Заједничка комисија у коју је именован по један делегат из сваког клуба, и то Радован Ковачевић, Ђенан Џонлагић и Зденко Ћосић. Заједничка комисија се састала 26. новембра 2025. године. Делегати из клубова српског и бошњачког народа остали су при раније изнесеним ставовима, док је делегат из Клуба хрватског народа промијенио став изјаснивши се да први, други и трећи приједлог нису штетни по витални интерес српског народа. Пошто Заједничка комисија није пронашла рјешење, сагласно је закључено да спорно питање треба упутити Уставном суду на даљњи поступак. Уставни суд је наведено утврдио из навода подносиоца захтјева и записника са сједнице Заједничке комисије од 26. новембра 2025. године који је подносилац захтјева доставио уз захтјев. Из наведеног слиједи да је у конкретном случају испуњен захтјев допустивости у односу на процедуру достављања предмета Уставном суду на одлучивање.

22. Даље, за Уставни суд се поставља питање да ли ови приједлози одлука који се тичу именовања у заједничким делегацијама Парламентарне скупштине представљају "одлуке" које подлијежу испитивању Уставног суда у смислу члана IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине. Наиме, да би Уставни суд био надлежан да се бави питањима из члана

IV/3. тач. од д) до ф) Устава Босне и Херцеговине, мора постојати одлука која може имати правне и уставне последице по витални национални интерес конститутивних народа (види Уставни суд, Одлука о допуствости број У-19/13 од 27. септембра 2013. године, тачка 16, доступна на [www.ustavnisud.ba](http://www.ustavnisud.ba)). У вези с тим, Уставни суд је у пракси закључио да одлуке о смјени министара у Савјету министара Босне и Херцеговине представљају "одлуке" које подлијежу испитивању према члану IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-12/12 од 24. августа 2012. године, тач. 23. и 24, доступна на [www.ustavnisud.ba](http://www.ustavnisud.ba)). Аналогно томе, Уставни суд сматра да први, други и трећи приједлог, који се односе на именовања у заједничким делегацијама Парламентарне скупштине, представљају "одлуке" које су подобне за испитивање према члану IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине.

23. С друге стране, из цитираних одредби јасно произлази да ове врсте спорова настају у ситуацији у којој се представници конститутивних народа не могу споразумно договорити о томе да ли је нека одлука деструктивна по витални интерес одређеног народа. Последица тога јесте да се на тај начин блокира рад Парламентарне скупштине јер предложена одлука не може добити повјерење већине делегата одређеног народа. У вези с тим, улога Уставног суда би требало да се састоји у томе да као заштитник Устава Босне и Херцеговине (члан VI/3. Устава Босне и Херцеговине) својом мериторном одлуком омогући деблокирање рада Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, која није у стању да ријеши проблем. Тај поступак је хитне природе јер је интервенција Уставног суда потребна у што краћем року како би законодавни орган могао наставити да извршава своју улогу. Ова друга улога Уставног суда, тј. доношење мериторног става у погледу постојања или непостојања деструктивности по витални интерес једног народа, веома је важна у ситуацијама када је држави потребна одређена одлука да би регулисала одређено подручје, а гласање о тој одлуци је блокирано стављањем приговора о деструктивности по витални интерес једног народа.

24. Институт заштите виталног интереса једног народа је веома важан у државама у којима постоје мултиетничке, мултијезичке и мултирелигијске заједнице или заједнице које су типичне према својим разликама. С друге стране, свако позивање на витални интерес има као последицу појачан критеријум за доношење општих аката, укључујући и посебан услов већине гласова (члан IV/3.е) Устава Босне и Херцеговине) или, у крајњем случају, поступак пред Уставним судом. Последица тога су прекиди парламентарних процедура који могу да произведу негативне последице по рад законодавног тијела и самим тим по функционисање државе. Због тога се на поступак из члана IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине треба позивати ако постоје релевантни разлози за мишљење да је приједлог неке одлуке деструктиван по витални интерес једног конститутивног народа и/или ако постоји озбиљна контроверза у мишљењу или сумња у вези с питањем да ли су процедуре из члана IV/3.е) и ф) правилно испоштоване (види Уставни суд, Одлука о меритуму број У-7/06 од 31. марта 2006. године, тач. 19–25. с даљњим референцама, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 34/06).

25. У конкретном случају, суштина разлога из изјава о штетности по витални интерес српског народа заснива се на тврдњама да предложеним именовањима није претходила консултација на сједници Клуба српског народа, те да већина делегата тог клуба о предложеном именовању није била информисана. Даље је образложено да предложене измјене

именовања у заједничким тијелима "угрожавају пропорционалну заступљеност делегата из Клуба делегата српског народа у заједничким делегацијама Парламентарне скупштине". Уставни суд сматра да захтјев и изјаве садрже образложење због којих већина делегата из Клуба српског народа сматра да су први, други и трећи приједлог деструктивни по витални интерес српског народа. Стога Уставни суд сматра да је задовољен и тај услов допуствости захтјева.

26. На основу свега изложеног, Уставни суд констатује да је захтјев поднио овлашћени субјекат и да је испоштована процедурална исправност у смислу члана IV/3.е) и ф) Устава Босне и Херцеговине, те да су испуњени и формални услови из члана 19. Правила Уставног суда.

## VI. Меритум

27. Подносилац захтјева тражи да се испита да ли су први, други и трећи приједлог штетни по витални интерес српског народа.

### а) Појам виталног интереса конститутивног народа

28. У вези с поступањем према члану IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд се у својој досадашњој пракси никада није упустио у таксативно набрајање елемената виталног интереса једног народа. Умјесто тога, Уставни суд је указао на то да је појам виталног интереса једног конститутивног народа функционална категорија, те да му је потребно приступити с те тачке гледишта. У том смислу, Уставни суд је у својој пракси поводом тог питања указао да постоји неколико фактора који обликују разумијевање наведеног појма. Будући да је појам "виталног интереса" функционална категорија, он се не може посматрати одвојено од појма "конститутивности народа" чије виталне интересе штити члан IV/3.е) и ф) Устава Босне и Херцеговине. Уставни суд је указао на то да је значење појма "виталног интереса" дјелимично обликовано и чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине који наглашава да је Босна и Херцеговина демократска држава, па се, у вези с тим, интерес конститутивних народа да у пуном капацитету учествују у систему власти и активностима јавних органа власти може посматрати као витални интерес. Дакле, према јуриспруденцији Уставног суда, ефективно учествовање конститутивних народа у процесу доношења политичких одлука у смислу спречавања апсолутне доминације једне групе над другом представља витални интерес сваког конститутивног народа. Уставни суд је такође истакао да државна власт треба да буде, у принципу, репрезентативан одраз напредне коегзистенције свих народа у Босни и Херцеговини, укључујући и националне мањине и Остале. С друге стране, "ефективно учествовање конститутивних народа у власти", ако се прелази уставни оквир, никада се не смије спроводити или наметати на штету ефективног функционисања државе и њених органа (види детаљније, *op. cit.*, Одлука број У-7/06, тач. 33–37. с даљњим референцама).

29. Такође, поводом истог питања у судској пракси је указано на то да је, у складу са чланом VI/3. став 1. Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд заштитник Устава Босне и Херцеговине и да је њиме ограничен у погледу функционалног тумачења. У вези с тим, при разматрању сваког конкретног случаја Уставни суд ће се, у задатим уставним оквирима, руководити вриједностима и принципима који су суштински важни за слободно и демократско друштво које отјеловљује, између осталог, поштовање инхерентног достојанства човјека, угађање великој разноликости вјеровања, поштовање културног идентитета и идентитета група и вјера, друштвене и

политичке институције које унапређују учествовање појединаца и група у друштву. С друге стране, заштита виталног интереса не смије угрозити суверенитет и функционалност државе која је уско повезана с неутралним и суштинским схватањем појма држављанства као критеријума припадности "нацији", односно не смије водити непотребној дезинтеграцији грађанског друштва као неопходног елемента модерне државности (*ibid.*, тачка 38).

30. С обзиром на наведено, Уставни суд ће, у складу са својом досадашњом праксом, најприје испитати да ли се оспореним приједлозима уопште поставља питање које може потпасти под појам виталног интереса једног конститутивног народа у Босни и Херцеговини. Тек уколико би одговор на то питање био потврдан, Уставни суд ће испитати да ли су ти приједлози деструктивни по такав интерес.

#### **б) Постојање виталног интереса и питање деструктивности предложених одлука по тај интерес**

31. Уставни суд запажа да се први, други и трећи приједлог односе на измјене именовања у трима различитим заједничким делегацијама Парламентарне скупштине. Предложеним измјенама предлаже се именовање Ненада Вуковића, делегата из Клуба српског народа, умјесто раније именоване Сњежане Новаковић-Бурсаћ. Уставни суд запажа да је Централна изборна комисија 4. јула 2024. године донијела одлуку о утврђивању резултата додјеле мандата путем жријебања за једног делегата у Дому народа из Народне скупштине Републике Српске којом је мандат умјесто Сњежани Новаковић-Бурсаћ додијељен Ненаду Вуковићу. Наиме, Ненад Вуковић је 10. октобра 2024. године положио заклетву за делегата у Клубу српског народа умјесто Сњежане Новаковић-Бурсаћ. Слједом тога, Уставни суд запажа да се у конкретном случају ради о одлукама којима се, услед престанка мандата ранијем делегату, врши попуњавање упражњених мјеста у заједничким делегацијама Парламентарне скупштине. Стога је, прије разматрања навода о наводној штетности по витални интерес, потребно испитати да ли се таквим одлукама уопште поставља питање које се, према уставном и пословничком оквиру, може сматрати питањем виталног националног интереса једног конститутивног народа.

32. Потписници изјава сматрају да су први, други и трећи приједлог штетни по витални интерес српског народа јер предложеним измјенама именовања није претходио договор унутар Клуба делегата српског народа, односно већина из тог клуба о приједлогу именовања није била информисана. Уставни суд запажа да се именовања чланова делегација Парламентарне скупштине које учествују у парламентарним скупштинама међународних организација или у међународним институцијама спроводи према процедури прописаној чл. 180–182. Пословника Дома народа. Наведеним одредбама прописани су начин и поступак именовања чланова делегација Парламентарне скупштине које учествују у парламентарним скупштинама међународних организација или у међународним институцијама. Уставни суд сматра да се наведена процедура спроводи код номиновања представника Босне и Херцеговине за чланство у међународним институцијама или међународним организацијама. При томе, Уставни суд запажа да одредбама члана 180. ст. (1) и (2) Пословника Дома народа није прописана обавеза претходног информисања нити прибављања појединачне сагласности већине делегата из појединачних клубова конститутивног народа у случају попуњавања упражњеног мјеста у делегацијама Парламентарне скупштине. Стога Уставни суд запажа да евентуални наводи о изостанку таквог информисања

представљају питање унутрашње политичке комуникације унутар Клуба делегата српског народа које не потпада под уставни концепт виталног интереса како га је Уставни суд развио у својој пракси. Наиме, у конкретном случају, Сњежана Новаковић-Бурсаћ, док је имала мандат у Клубу српског народа у Дому народа, била је именована у три различите заједничке делегације Парламентарне скупштине. Спорним измјенама, услед престанка мандата, предложена је замјена Сњежане Новаковић-Бурсаћ именовањем новоизабраног делегата Ненада Вуковића у заједничке делегације Парламентарне скупштине. При томе, обоје су припадници истог конститутивног народа, односно ради се о бившем и садашњем делегату из Клуба делегата српског народа. Имајући у виду да се предложеним измјенама не ремети принцип конститутивности у заједничким делегацијама Парламентарне скупштине нити то тврди већина делегата из Клуба српског народа, Уставни суд сматра да се први, други и трећи приједлог не односе на питања која се могу сматрати виталним интересом српског народа.

33. У односу на наводе да предложене персоналне измјене у заједничким тијелима Парламентарне скупштине угрожавају "пропорционалну заступљеност делегата из Клуба делегата српског народа у заједничким тијелима", Уставни суд подсјећа да је одредбама чл. 180–182. Пословника Дома народа прописана процедура именовања чланова делегација Парламентарне скупштине. Прије именовања, Колегијум Дома, у сарадњи с Колегијумом Представничког дома, утврђује колико чланова морају изабрати оба дома. При томе, Колегијум Дома настоји да пронађе пропорционалну формулу за састав делегација која одржава укупни састав Парламентарне скупштине, уз уважавање критеријума одговарајуће полне заступљености (члан 180. став (2)). Дом народа именује своје чланове који треба да учествују у парламентарним скупштинама међународних организација или у међународним институцијама, при чему обезбјеђује да састав делегације одражава укупан састав Дома (члан 180. став (2)). Дакле, из наведених одређби произлази да се приликом именовања чланова делегација Парламентарне скупштине настоји обезбиједити да састав делегације одражава укупан састав Дома. Међутим, Уставни суд запажа да те одредбе не прописују фиксну структуру нити гарантују одређени број мјеста припадницима појединог конститутивног народа у свакој појединачној делегацији.

34. У вези с тим, Уставни суд је у пракси навео да Устав Босне и Херцеговине садржи одредбе којима је прописано да се у одређена тијела власти бирају искључиво припадници конститутивних народа. Из садржаја одредби члана IV/3.б) и IV/1. Устава Босне и Херцеговине произлази да је одређеним уставним одредбама изричито прописана заступљеност припадника конститутивних народа у државним тијелима извршне и законодавне власти, те да то представља једно од обилежја Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-31/22 од 21. марта 2024. године, тачка 28, доступна на [www.ustavnisud.ba](http://www.ustavnisud.ba)). Како је раније наведено, појам "виталног интереса" је функционална категорија и не може се посматрати одвојено од појма "конститутивности народа" који подразумева ефективно учествовање конститутивних народа у процесу доношења политичких одлука, у смислу спречавања апсолутне доминације једне групе над другом. Међутим, потписници изјаве нису образложили на који би начин именовање Ненада Вуковића, делегата из Клуба српског народа, онемогућило ефективно учествовање српског народа у заједничким тијелима Парламентарне скупштине. При томе, потписници изјава нису образложили на који начин се

именовањем Ненада Вуковића не обезбјеђује да састав делегација одражава укупан састав Дома, како то прописује одредба члана 180. став (2) Пословника Дома, или да се тим саставом нарушава витални интерес српског народа. Сходно томе, будући да се предложеним именовањима задржава представљање српског народа у заједничким делегацијама Парламентарне скупштине, Уставни суд сматра да је предложеним именовањима омогућена ефективна заступљеност српског народа у наведеним заједничким делегацијама Парламентарне скупштине.

35. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да се оспореним приједлозима не поставља питање које би се могло сматрати питањем виталног националног интереса у смислу члана IV/3.ф) Устава Босне и Херцеговине. Према томе, Уставни суд закључује да нису основани наводи већине делегата из Клуба српског народа да су први, други и трећи приједлог штетни по витални интерес српског народа.

36. У складу с овом одлуком, Дом народа треба да настави поступак усвајања првог, другог и трећег приједлога према процедури предвиђеној у члану IV/3.д) Устава Босне и Херцеговине.

## **VII. Закључак**

37. Уставни суд закључује да први, други и трећи приједлог, којима је предложена персонална измјена из реда истог конститутивног народа у три различите заједничке делегације Парламентарне скупштине, нису штетни по витални интерес српског народа.

38. На основу члана 59. ст. (1) и (5) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

39. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник  
Уставног суда Босне и Херцеговине  
**Мирсад Ћеман**, с. р.